

ENTYPE- ENTUSIASME

Ran Seilforening, eller Båtlaget Ran som det het før, er tuftet på entypeseiling. Nå satser foreningen på nettopp dette.

TEKST & FOTO:
Trond J. Hansen

Tilsynelatende er det ganske kaotiske tilstander når vi besøker Ran Seilforening under siste dag av Ran Eintype Regatta i slutten av september. Det er båter som skal sjosettes, seil som skal på plass, baner som skal legges og beskjeder som skal

formidles. Men så er det da også mange båttypen som er involvert: Expresser, Ynglinger, Melgeser, noen Formula 18 og en mengde 2,4 mR. Seilerne i sistnevnte kommer fra hele landet. Alle er entypebåter som skal kjempe mot hverandre i den friske vinden i farvannet rundt Ran Seilforenings anlegg i Angleviken. En kamp på like vilkår, lik båt mot lik båt, hvor den beste rett og

slett er den som seiler best; den som kommer først over mållinjen.

Vinden øker og det begynner å bli ganske friskt ute på Hjeltefjorden. Bølgene har fått hvite topper. Regattaledelsen er usikker på hvor mange seilaser de greier å gjennomføre før det blir for mye vind. Dagen før hadde det vært massivt regnvær, men greie vindforhold. Da gikk programmet som planlagt, med fire seilaser gjennomført for alle klassene, bortsett fra 2,4 mR, som fikk gjennomført seks seilaser på en egen bane – litt nærmere land enn de øvrige klassene.

I VEST

Om det kan virke kaotisk, er det et velorganisert kaos. **Kjell Magnus Økland** og hans tropp har full kontroll over arrangementet. Selv om det er hektisk, tar han seg tid til en samtale med SEILmagasinet for at fortelle om satsingen på entypebåter på Vestlandet. For Kjell Magnus er initiativtager til etableringen av Hordaland Seilkrets' entypeutvalg, noe som skjedde høsten 2012. Han er en ildsjel i entypemiljøet.

ENTYPEUTVALG I HORDALAND. – Med entypeseiling som regattaform blir det sikket til baneseiling, der første båt i

mål er vinner, i båttypen med tydelige klasseregler, forklarer Økland.

Han forteller videre at utvalget dekker båttypen hvor seilingen ikke er for eldre styrt. Det vil si at det ikke gjelder for jolleseiling med for eksempel Optimist eller RS Feva, hvor det hovedsakelig er yngre deltagere som har med seg voksne. For tiden er følgende klasser representert i entypeutvalget: Laser, Snipe, Oselvar, Yngling, Knarr, Express, Melges 24 og Formula 18.

Kjell Magnus forteller at organiseringen i entypeutvalget på mange måter er lik en klasseklubb, men

i stedet for å være opptatt av båtene og utstyr, er man mest opptatt av seilerne. For å skape gode miljøer for de ulike entypebåtene har man bestrebet seg på å samle ulike båttypen i de lokale seilforeningene. Ran satses for eksempel i stor grad på Expresser, Askøy Seilforening på Yngling og Bergens Seilforening på Knarr. Milde Båtlag tar seg i stor grad av oselverseiling, og det er også der de fleste Snipene finnes. Ved at man samler de ulike båttypene mest mulig i samme forening vil det være enklere med tanke på vedlikehold og ser-

▲ **DET YNGLER:** Det er for tiden stor aktivitet i Yngling-miljøet på Vestlandet. De fleste båtene hører til i Askøy Seilforening – naboforeningen til Ran.

vice. Det er enklere å utveksle og få tak i utstyr og reservedeler. Men ikke minst kan båteiere utveksle erfaring, både seilmessig og med tanke på båttypens styrke og svakheter.

SAMMEN ER VI STERKE. Nå er det ikke noe spesielt for Hordaland at man seiler entypebåter. Det gjør man over hele landet. Derimot er måten det er organisert på i Hordaland ganske unik, med dialog mellom klubbene og klassene. Dette gjør at det er lett å organisere felles regattaer der ulike båttyper er involvert.

– Jeg tror at dette er noe som vil fungere bra over tid. Sammen er vi sterke, slår Kjell Magnus fast.

Ran Eintype Regatta er et godt bevis på at dette er noe som fungerer. Her er det samlet mange entypebåter fra mange foreninger. Økland beskriver det de kaller «lavterskeltilbud» og «høydepunkt-tilbud». Sistnevnte handler om en helgeregatta lørdag og søndag, gjerne én om våren og én om høsten. Og gjerne med sosiale tilbud i form av felles måltider, seminarer og så videre. Lavterskeltilbud handler om treningsseilaser på hverdager midt i uken. Da er det en enkel bane som blir seilt så mange ganger som mulig fra ca. kl 18.30 og et par timer utover. Etterpå er det gjerne debriefing på land.

– Dette er noe som skal fungere i en travel hverdag for folk, så listen skal ikke legges veldig høyt, sier Kjell Magnus.

Tanken er at dette er seiltrening som krever lite organisering. Det vil for eksempel si at selv om to av de fire som skal seile båten ikke kan komme, så møter likevel de to som kan. Kanskje kan de være med i en annen båt, eller de kan bidra med å arrangere og gjennomføre treningen.

MELGES: Melges 24 er en av båttypene som kommer under entypeutvalget. Dette er en velkjent og potent regattabåt som holder til i flere lokale foreninger.

2.4 MR: Klassen med størst nasjonal spredning under Ran Eintype Regatta var utvilsomt 2.4 mR.

– Man møter vel på trening og spiller fotball selv om man ikke alltid er 22 mann på banen, spør Økland. Han fremhever at dette er seiling som krever relativt lite organisering, både i forkant og i ettertid. De korte banene er raske å legge. Resultatene gir seg nærmest selv. Det er ingen utregninger i etterkant, man ser umiddelbart hvem som har vunnet.

– Vi trenger ikke en gang noen datamaskin for å få frem resultatene, sier Kjell Magnus.

MYE MORO FOR PENGENE. Nettopp dette med at entypeseiling er et lavterskeltilbud, er noe Kjell Magnus Økland er svært opptatt av. Uansett båttype er dette forholdsvis billige båter. Selve båten behøver ikke koste mer enn 15–20 000 kroner. En Express koster 60–70 000 kroner. Er man fire som deler på utgiftene, blir det en kostnad som er til å leve med for de aller fleste. Dette er som kjent noe til og med kong Harald fremhever. Og faktisk er det slik at kongens entusiasme for Express, har bidratt til å øke interessen for denne båttypen. Også det at Ran arrangerte NM i Express i 2007 og Bergen i 2013, har bidratt til økt interesse for båttypen lokalt.

Expressen er jo egentlig en turbåt fra 1970-tallet, og det er lenge siden den var i produksjon. Man skulle derfor tro at man etter hvert gikk tom for båter, men det ble produsert 1400 av dem og de er kurante å få tak i. Kjell Magnus mener at det er 4–500 aktive Expresser i Norden. Melges 24 og Formula 18 er nyere båttypen som koster mer og hvor det er et mer begrenset tilbud på ettermarkedet.

Det er også slik at flere av seilforeningene har klubb-båter som kan disponeres av medlemmene. BSI har for eksempel tre Expresser til disposi-

◀ **YNGLINGER:** Yngling er en av de mest populære entypebåtene på Vestlandet og spesielt på Askøy.

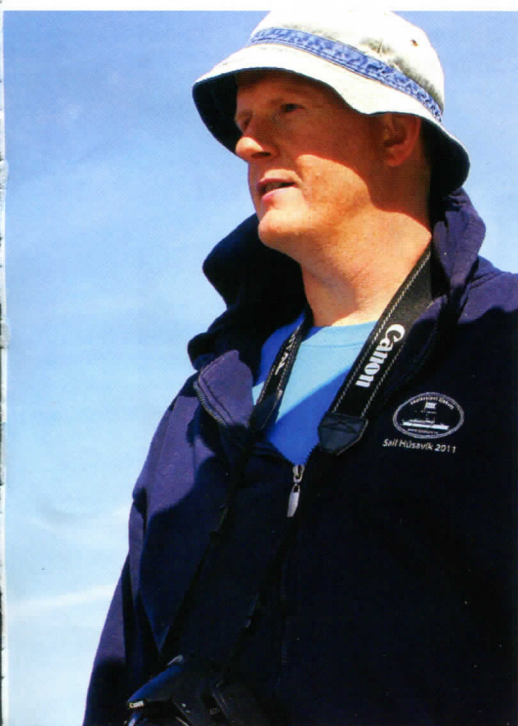
FORMULA 18: Under årets Ran Eintype Regatta deltok det flere Formula 18, en rask og spennende katamaran. Det at de er inkludert i entypeutvalget har fått opp interessen for regattaseiling med denne båttypen.

MER INFORMASJON

Resultater for Ran Eintype Regatta finnes på www.seilmagasinet.no/regatta?regatta=1416. Her finnes også instagrabilder og filmer fra regattaen. Ran Seilforening: www.ranseil.no Hordaland Seilkrets: www.hordaland-seilkrets.no

◀ **EINTYPE-GENERAL:** Kjell Magnus Økland er initiativtager til etablering av Hordaland Seilkrets' entypeutvalg, noe som skjedde høsten 2012. En ildsjel i entypemiljøet.

ERLING IVERSEN

FIN SEILING: Det var tidvis ganske friske forhold under året Ran Eintype Regatta i september. Det var flere Melges 24 med i regattaen.

OSELVER: En klinkbygd tradisjonell trebåt fra Hordaland med flere tusen års historie. Regattaseiling går tilbake til 1871. De største miljøene finnes i Milde Båtlag, Austevoll Seilforening og Njord/Tysnes.

sjon for medlemmene. På Tysnes har de fire Oselvare som kan lånes. Askøy Seilforening har en fadderordning for Ynglinger. Da eier foreningen båtene, men brukerne har ansvar for båten de disponerer. Fordi dette er ganske enkle båter, er det heller ikke så dyrt å drifte dem. Det er ikke så farlig om man gjør feil, for reparasjoner er ganske rimelige – i motsetning til kostnaden på større regattabåter. I det hele tatt er entypeseiling en billig og enkel vei til seiling. Til kjekk seiling.

SEILSPORT SOM SPORT. Hovedgrunnen til å satse på entypeseiling er at det er morsom seiling som er tilgjengelig for alle som er interesserte; at det er fart og spenning, action med korte og intense løp. Regattaseiling generelt sliter litt i motvind for tiden; deltakelsen svikter i en del arrangementer. Det kan blant annet ha sammenheng med at seiling med større båter krever ganske mye, både når det gjelder økonomi og organisering. Det skal samles mannskap og det er mye formalia rundt respittsystemer og resultatberegning. Kanskje er suksessfaktoren til entypeseiling det at det kreves lite organisering, at det er små lag og at selve seilingen er det viktigste – at det er «back to basic».

– Dette er seilспорт som sport. Seiling med store båter er tur med tidtaging, sier Kjell Magnus spøkefullt.

Entypeseiling gir god trening i å

håndtere båt. Det seiles på korte baner, ting skjer raskt og det er mange repetisjoner. I løpet av én seilas kan det være flere slag enn hva en turseiler foretar seg i løpet av en hel sesong. Det er gøy å ligge side om side, sloss på like vilkår – med like båter. Førstemann over mållinjen er vinneren.

– Entypeseiling er en rask måte å seilere opp på en visst nivå. De kan umiddelbart erfare hva som skjer ut i fra hva de gjør, slår Økland fast. Han mener dette er momenter som gjør at entypebåter velegnet til nybegynnerkurs. Man lærer raskt, og fordi det er små lag er alle en viktig del av teamet.

– Det er ekte seilglede, avslutter Kjell Magnus Økland.

Det er blitt så friskt ute på Hjeltfjorden at det ikke er forsvarlig å gjennomføre flere seilaser – for denne gangen. ■

Horsens Yachtværft
Maritimt håndværk og service

Mast og rigg
Vi reparerer og bytter fall, liner, stag, vant og rekkewier på eget riggværksted.

Kontakt oss eller les mer på

www.horsensvaerft.dk

HORSENS YACHTVÆRFT APS
Gammel Havn 3
8700 Horsens
Tlf.: +45 25 57 87 81
Fax: +45 75 61 49 02
E-mail: info@horsensvaerft.dk

Reparasjoner og vedlikehold av alle typer fartøy

- Spesiellagde Komposittbåter
- Service og Vedlikehold
- Teakdekk og alt Innvendig Arbeid
- AWL-grip Center
- Fullt Serviceværft

Mathis Værft A/S • Baadebyggervej 7 • DK-9000 Aalborg
Phone +45 98 12 05 50 • Fax +45 98 12 81 98
E-mail: info@mathis-as.dk • Web: www.mathis-as.dk